

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 33P/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117200760
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2117200760.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD., v právnej veci manželov: G.. L. R., A.. N. (manželka - matka), nar. XX.XX.XXXX, R. F. X F., zastúpenej advokátkou: JUDr. Barbora Petrovič, so sídlom Hlavná 44, Trnava, a B.. G. R.Ň. (manžel - otec), nar. XX.XX.XXXX, R. F. X, F., zastúpený advokátom: JUDr. Peter Fratrič, so sídlom Timravina 9, 811 06 Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu pomerov na čas po rozvode k maloletému dieťaťu: Q. R., U.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo manželov G.. L. R., A. N., U.. XX.XX.XXXX a B.. G. R., U.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX pred A.- L.Í. W. Ú. F., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu F., zväzok XX, ročník XXXX, strana X, poradové číslo XX, rozvádza.

II. Súd schvaľuje dohodu rodičov nasledovného znenia:

Maloletá Q. R., U.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matky.

Obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou

- každú stredu od 15:00 hod do 18:30 hod;

- počas jarných školských prázdnin každý nepárny kalendárny rok od piatka od 14:00 hod predchádzajúceho týmto prázdninám do soboty do 19:00 hod, ktorá nasleduje po skončení týchto prázdnin;

- každý páry kalendárny rok počas veľkonočných školských prázdnin od 15:00 hod dňa predchádzajúceho týmto prázdninám do nasledujúceho utorka do 17:00 hod;

- každý nepárny kalendárny rok od 22.12. od 17:00 hod do 29.12. do 17:00 hod;

- každý páry kalendárny rok od 29.12. od 17:00 hod do 06.01. do 17:00 hod;

- počas letných prázdnin počas roku 2019 od 12.07. od 18:00 hod do 04.08. do 18:00 hod, od 20.08. od 18:00 hod do 31.08. do 18:00 hod;

- každý páry kalendárny rok od 01.07. od 18:00 hod do 16.07. do 18:00 hod a od 01.08. od 18:00 hod do 16.08. do 18:00 hod;

- každý nepárny kalendárny rok od 16.07. od 18:00 hod do 31.07. do 18:00 hod a od 16.08. od 18:00 hod do 31.08. do 18:00 hod;

s tým, že prevzatie a odovzdanie maloletej bude v mieste bydliska matky, resp. v školskom zariadení. Obaja rodičia v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámia túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku.

Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej Q. R., U.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 420,- eur mesačne a to tak, že sumu 350,- eur ako bežné výživné sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 20. dňa

každého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 70,- eur určenú na tvorbu úspor sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred na osobitný účet maloletej.

Matka sa zaväzuje otcovi odovzdať kópiu výpisu z účtu maloletej vždy k 01.03., 01.06., 01.09. a 01.12.

III. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny víkend od piatka od 14:00 hod do pondelka do 08:00 hod, s tým, že prevzatie a odovzdanie maloletej bude v školskom zariadení, resp. v mieste bydliska matky.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V. Matka je povinná nahradiť trovy konania štátu vo výške 88,04 eur na účet tunajšieho súdu, a to do 15 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Otec je povinný nahradiť trovy konania štátu vo výške 88,04 eur na účet tunajšieho súdu, a to do 15 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 16.01.2017 domáhala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol; maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že navrhovateľka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok; odporcu zaviazal na platenie výživného pre mal. Q. v sume 350 eur mesačne.

2. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 24. 4. 2004, u oboch účastníkov konania sa jedná o prvé manželstvo. Z manželstva účastníkov konania pochádza jedno maloleté dieťa: Q. R., U.. XX. X. XXXX. Účastníci konania uzatvorili manželstvo asi po šiestich rokoch spoločného spolužitia po vzájomnej dohode. Manželia sa začali postupne odcudzovať, pričom k zásadnej zmene prišlo a rozpory medzi manželmi sa začali prehľbovať po narodení maloletej Q.. Druhý manžel sa takmer vôbec nepodieľal na starostlivosti o maloletú, neustále svoj nezáujem odôvodňoval svojou pracovnou vyťaženosťou a únavou; vyžadoval si svoj relax, ktorý spočíval sledovaním TV a zábavou s PC. Navrhovateľke druhý manžel vždy dôvodil aj tým, že keďže ona čerpá rodičovskú dovolenku, má všetku starostlivosť zabezpečovať sama. Navrhovateľka považuje svojho manžela za egoistu, na ktorého sa nemôže spoľahnúť, ktorý nemá záujem o rodinu, preferuje svoje vlastné záujmy pred rodinou a najmä maloletou. Druhý manžel je navyše konfliktný, takmer pri každom rodinnom stretnutí, resp. pri návštevách alebo aj v rámci susedských vzťahov prišlo k rôznym konfliktom, čo vyústilo až do situácie, kedy do domácnosti účastníkov konania nechodia návštevy, spoloční známi sa odmietajú stretávať spolu s navrhovateľkou a druhým manželom naraz. Navrhovateľka sa vzniknutú situáciu snažila riešiť neskôr rozhovormi, následne vysvetlením situácie pomenovaním svojich pocitov a svojej nespokojnosti a nenaplnenosti v rámci manželského spolužitia, čo viedlo až k úplnej strate komunikácie medzi manželmi, t.č. riešia manželia iba úplne základnú a nevyhnutnú komunikáciu ohľadom maloletej, resp. domácnosti. Od apríla 2016 manželia spolu nehospodária, vyše dvoch rokov spolu intímne nežijú, vzhľadom k uvedenému má navrhovateľka za to, že ich manželstvo je trvalo a tak vážne rozvrátené, že neplní svoje funkcie a je dôvodné ho rozviesť. Maloletú Q. navrhuje navrhovateľka zveriť do svojej osobnej starostlivosti. Manžel, ktorý nepodáva návrh má podľa informácií navrhovateľky mesačný plat cca. 1.300,- € netto, pričom by mal mať vyplácané aj odmeny, resp. 13ty plat a pod. a preto týmto návrhom predbežne navrhuje určiť výšku výživného sumou 350,- € mesačne.

3. Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľky najskôr uviedol, že s návrhom nesúhlasí, bol zaskočený takýmto krokom manželky, a chcel s ňou túto otázku riešiť. Je pravda, že za ostatné obdobie nastávali aj situácie, ktoré naznačovali, že manželku nenapĺňa manželské spolužitie. Ide o prezentovanie subjektívneho pohľadu manželky, ktoré nevnímal tak vážne, aby boli dôvodom na rozpad takmer dvadsať ročného vzťahu, v ktorom sa narodila jediná dcéra. Situácie uvedené v návrhu považuje v hodnotení jeho osoby (že som konfliktný a egoistický voči potrebám manželky, dcéry, či rodiny) za umelo zvýrazňované a zveličované, zrejme za účelom prezentovania dôvodov na „trvalý a vážny rozvrat manželstva“. Voči rodine (manželke a dcére) sa v rámci možností snažil zabezpečovať všetky jej potreby, venoval sa maloletej Q., a má s ňou vybudovaný veľmi pekný vzťah. Venovali sa rodinným povinnostiam,

starostlivosti o maloletú, absolvovali s ňou spoločné aktivity a podobne. Navrhoval spoločné sedenie v manželskej poradni, a aj sám takéto sedenie absolvoval. Manželka však odmietala akékoľvek spoločné aktivity v tomto smere a vytrvalo odmietala inú alternatívu ako rozvod, a diskusiu za účasti psychológa pripúšťala len v rovine riešenia otázok spojených na čas po rozvode. Navrhol zmierne riešenie pokúsili mediáciou, neskôr toto svoje prehodnotil a s návrhom na rozvod napokon súhlasil.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľky, odporcu, maloletej, kolízneho opatrovníka, znaleckým posudkom č. 42/2018 PhDr. Igora Obucha súdneho znalca v odbore psychológia, ako aj oboznámením sa s obsahom ostatných listín založených v spise, ako aj obsahom celého spisu a pripojeného spisu sp. zn. 11P/10/2018 o úprave práv a povinností na čas do rozvodu, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Navrhovateľka v konaní navrhla, aby súd uzatvorenú dohodu tak, ako je uvedená vo výroku II. schválil, čo sa týka styku bežného víkendového, mala za to, že je nevhodné upravovať styk maloletej s otcom od štvrtka z týchto dôvodov: Vychádza sa zo skutkového stavu v čase rozhodovania, kedy maloletá končí taneční krúžok vo štvrtok o 18:45 hod, s tým, že kým sa prezlečí je schopná opustiť tento krúžok o 19:00 hod. Následne by s otcom cestovala do Š., čo je podľa tvrdenia otca minimálne 40 minút, pričom v rannej zápche je to viac, takto by prišla do Š. najskôr o 19:45 vo štvrtok, pričom ráno by znovu cestovala minimálne 50 minút až hodinu, čo nie je v záujme dieťaťa, po príchode vo štvrtok vychádzajú z toho, že cesta dieťa unaví, by nebola maloletá schopná fyzicky a ani časovo sa riadne pripraviť na vyučovanie na druhý deň, kedy na rozdiel u matky, sa môže začať pripravovať u matky krátko po 19:00 hod, resp. ešte pred tanečnou. Maloletá po styku s otcom nebola takmer vždy riadne, plnohodnotne naučená do školy, u otca, podľa tvrdení maloletej, nemá táto pripravený priestor na učenie a dokonca ani vhodné podmienky na prespanie. Cestovanie vo štvrtok večer v pomerne neskorej hodine a znovu ráno do školy je pre 10- ročné dieťa neprimerané a nadmerne vyčerpávajúce.

6. Odporca v konaní k spornému bodu uviedol, že stretávanie sa otca s maloletou od štvrtka je plne v súlade s výsledkom znaleckého dokazovania a maloletá by bola s takýmto režimom stotožnená, nakoľko otec s ňou o tomto rozprával. Otec sa s maloletou do školy vždy pripravuje a to intenzívnejšie vtedy, keď matka odovzdá aj učebnice a zošity, čo sa však nie vždy deje. Samotná maloletá sa dožaduje toho, aby s ňou otec niektoré učivo preberal, keďže je spokojná s tým, ako jej to vysvetlí. Konkrétne vo štvrtok sa s ňou otec môže učiť v čase medzi skončením vyučovania a začatím tanečnej. Otec je ochotný k takémuto režimu prispôbiť svoje pracovné povinnosti. Aj keď je istý diskonfort s cestovaním, otec si nemyslí, že by bol natoľko zásadný pre maloletú a operatívne riešenie aj takýchto otázok patrí do každodenného života a otec chce, aby maloletá s ním zažívala aj takéto situácie. Cestovanie aj na väčšie vzdialenosti je v danom regióne štandardom. Utuženiu vzťahu medzi otcom a maloletou je stanovený režim v bežnom týždni, tak ako ho navrhoval znalec, prospelo. V bydlisku, kde sa aktuálne otec zdržuje, sú vytvorené všetky potrebné podmienky na to, aby tam maloletá mohla prespávať alebo sa pripravovať do školy. Spolu v domácnosti žije aj otcova priateľka, ktorá má s maloletou dobrý vzťah a aj jej syn, ktorý je v rovnakom veku ako maloletá a spolu sa vedia aj do školy pripravovať a vzájomne sa podporovať a učiť.

7. Maloletá na výsluchu uviedla, že viem s kým bude, s maminou. Nebolo dobré, keď sa mama s ocinom striedali, nebolo to príjemné, lebo chcela byť stále s maminou. Keby zasa boli mamina s ocinom spolu, zasa by sa spolu hádali. Teraz niekedy vo februári sa s maminou odsťahovali. V byte je lepšie, lebo už sa rodičia spolu nehádajú. Keď boli prázdniny, tak chodili do F.. Minulé prázdniny ju tatino bral na výlet do R. Š.. Bola u psychologičky, bola veľmi milá, kreslila tam. Nemá kamarátky s rozvedenými rodičmi, nemá sa s kým o tom rozprávať. Chcela byť stále s maminou, ale keby sa jej tatino opýtal, či chce ísť na výlet, tak by išla, alebo aj prespať, ale museli by sa dohodnúť s maminou. Chcela by byť s maminou, ale tatino sa jej musí opýtať, či chce ísť k nemu spať na víkend, mohol by jej zavolať. Lebo sa stále mamina s tatinom stále hádali, kto ju odvezie, dovezie z krúžkov a tak. Chcela by o tom rozhodovať ona. Tatino keď by zavolať mamine, tak mamina by sa musela opýtať jej. S tatinom chodievajú každý rok, aj tento rok by mali ísť, hrať futbal, objednať chatu, bez mamin a sú tam tak na týždeň. Tatino tam varí guláš, je tam asi 12 detí. Majú veľa disciplín, dostávajú za ne diplomy. Minulý rok dostala za hod pukom. Strieľajú aj zo vzduchovky do kačičiek. Jej deň vyzerá tak, že príde domov, urobí si úlohy, pobalí si veci do tašky, keď má krúžok, ide na tanečnú, ktorá je dvakrát do týždňa alebo na angličtinu ktorá je jedenkrát do týždňa. Niekedy keď má voľno, tak sa hrá. Dnes mamina má ísť niečo kúpiť, asi karty. V stredu a v piatok keby tatino vymyslel program, napríklad kino, tak by išla, nemala by som problém aj prespať, podľa toho ako sa dohodnú. Napríklad v piatok do kina a prespala by u neho až do nedele. Tatino ju bráva do R. do

opery, do divadla. Boli aj v múzeu, keď bola trošku menšia na faraónovi s tatinom. Keď bola menšia, boli štyrikrát v F. všetci traja. Chcela by ísť do D.. Chodí so sesternicou aj maminou do D., možno tento rok pôjdu aj za krstnú do N.. Má rada more, išla by. Nechcela by do A. lyžovať. Cez prázdniny by chcela byť doma, mohla by byť u maminy, ale s tatinom napríklad by chcela ísť do kina. Cez leto by chcela ísť do N., babke na východ, do D., do L. za sesternicami a bratrancami a možno niekoľko týždňov doma. Ale najskôr nech jej ocino zavolá a potom to musí oznámiť mamine. Tieto Vianoce prebiehali zle, lebo tatino povedal mamine, že on si neželá aby som išla k susedom, že on s nimi nemá moc dobré vzťahy, že keď ju má na starosť na týždeň, že maminu môže vyhodiť. Bola s tatinom v R.. A potom na Silvestra bola so sesternicou a bratrancom. Na Vianoce by chcela byť s maminou, potom by prišiel pre ňu ocino a išli by na chvíľu k babke pre darčeky, potom by sa vrátila a potom zasa niekam na chvíľočku. A na Silvestra by išli kúpiť petardy. Takže podľa dohody. Keby tatino zavolať, že chce pre ňu prísť, nebol by to problém, ale musel by zavolať, mamina by sa jej opýtala či chce ísť. Zakazujú jej veľa sladkého, ale inak nie, na základe čoho súd skonštatoval, že maloletá je milé, usmievavé dievča, ochotne komunikuje, má slušné správanie, vie prejavíť svoj názor, súd pozoroval, že jej najväčším prianím je, aby sa rodičia nehádali a aby sa „to“ (konanie) už skončilo. Vyhovuje jej to, že býva s matkou, pretože rodičia sa tak nehádajú. Oboch rodičov má rada a chce s nimi tráviť čas. Keď sa rodičia striedali, hádali sa, že „koho je to týždeň“.

8. Opatrovník navrhol rodičovskú dohodu schváliť a čo sa týka sporného bodu úpravy styku počas víkendov, súhlasil s predbežným názorom súdu.

9. Za účelom posúdenia vhodnosti úpravy práv a povinností rodičov k maloletej na čas po rozvoze, bolo bo veci nariadené znalecké dokazovanie, pričom zo znaleckého posudku znalca v odbore psychológia, odvetvie: klinická psychológia detí a dospelých PhDr. Igora Obucha č. 42/2018 vyplýva záver, že na základe získaných údajov sa možno domnievať, že maloletá má dobrý vzťah k oboom rodičom výraznejšie „kvantitatívne“ rozdiely v tomto nie sú... Prirodzené „kvalitatívne“ rozdiely sú v tom, že u matky je skôr zrejme „zvyknutá“ na bežnú každodennú „prevádzku“, u otca oceňuje, že ju tento berie na výlety a pod. Takéto diferencovanie vnímania rolí rodičov je z pohľadu znalca pre dieťa užitočné, samozrejme sa musí pohybovať v istých hraniciach... Obaja rodičia prezentujú pozitívny vzťah k maloletej a snahu o to, aby sa jej živote darilo čo najlepšie... Otec sa chce spoluodielať na jej výchove, chce jej ponúknuť „pohľad z inej strany a mužský vzor“. Matka vyjadruje obavy o ňu, keby bola „príliš dlho“ v starostlivosti otca, chce mať možnosť na ňu vplyvať, byť s ňou viac... Znalec však pri tom považuje za nutné pripomenúť, že svojim vzájomne konfliktným postojom a „nekomunikáciou“ vyjadrujú obaja rodičia voči maloletej iné postoje, než tie deklarované navonok.... Vzájomný vzťah rodičov nie je dobrý, v postojoch je konfliktný a rodičia spolu nekomunikujú... Toto nevytvára pre maloletú pocit „bezpečného domáceho prostredia“ (sama maloletá hovorí, že kým rodičia žili v spoločnej domácnosti „furt“ sa hádali...), čo negatívne vplyva na jej spontaneitu, emocionalitu a pod., ako to znalec uviedol v posudku podrobnejšie.. Maloletá vyjadruje dobrý vzťah k oboom rodičom, oboch popisuje v „ružových farbách“ (napr. ani na mame, ani na otcovi nie je nič, čo by sa jej nepáčilo, obaja sú super a pod..), čo by bolo v kontexte danej situácie psychologicky zrozumiteľné aj v tom, že sa snaží „nestratiť“ ani jedného z nich.. (Deti, ktorých rodičia sa za takejto situácie nevedia dohodnúť sa často prejavujú tak, že sa snažia, dávať každému rodičovi rovnako...).. Maloletá trávi - fyzicky- viac času s matkou, takže by bolo do istej miery zrozumiteľné, že môže „preberať“ viac od nej, ako od otca... Matka aj sama znalcovi priznala, že pred dcérou otcovi dieťaťa vyčítala, že nič nerobí, lebo len ležal na gauči... Otec dieťaťa zas znalcovi o.i. hovoril, že keď je dcéra u neho na matku si ani nespomenie... a aj to, že vie, čo si dcéra o SOS myslí a čo vypovedala na súde, ale myslí si, že to nie je jej názor, je ovplyvnená matkou.. Týmto prezentoval časté a dosť typické „omyly“ nespokojných rodičov, t.j., že keď dieťa pred ním druhého rodiča ani nespomenie, je to signál „silného vzťahu“ dieťaťa k nemu a že keď dieťa vyjadruje iný názor, než má on, „musí to byť“ výsledkom vplyvu iného rodiča.. Prenášanie takéhoto názoru na dieťa určite neprispieva k jeho psychickej pohode... To, čo znalec môže uviesť je vysoko pravdepodobná skutočnosť, že maloletá „cíti“ vzájomne negatívny vzťah oboch rodičov a preto sa im snaží „obom prilepiť“ tým, že ich maľuje v „ružových farbách“.. Súčasné výchovné prostredie maloletej je také, že býva v spoločnej domácnosti s matkou a s otcom sa pravidelne stretáva.. Čo sa týka otca, maloletá zjavne oceňuje „akcie“, ktoré s ním podniká (napr. výlety..) u matky zas zrejme viac vníma „domáce prostredie“.. V rámci toho je pravdepodobné, že do jej života „viac zasahuje“ matka.. Takéto rozdelenie rolí rodičov by nemalo mať na maloletú nijaký negatívny vplyv... To čo negatívny vplyv určite má (znalec to uvádza opakovane..) je vzájomne konfliktný vzťah oboch rodičov.. V zásade je každý z nich schopný mať vo svojej starostlivosti dieťa.. Obaja majú veľmi dobré intelektové schopnosti, no v rámci ich povahového vybavenia sa vyskytujú aj také charakteristiky, ktoré môžu do istej miery limitovať ich schopnosti vykonávania rodičovskej role.. Otec dieťaťa je výraznejšie zameraný na svoju osobu a

v súvislosti s tým je zvýšene citlivý na reakcie okolia na svoju osobu a ľahko zraniteľný „nepriaznivými názormi“.. Je preto aj menej empatický k postojom iných a málo schopný kritickejšieho náhľadu na svoje prežívanie a správanie.. Matka dieťaťa má sklon k občasným impulzívnejším a navonok dramaticky pôsobiacim reakciám, môže mať v sociálnych vzťahoch menej reálne očakávania a v dôsledku tohto častejšie zažíva sklamanie.. Čo sa týka morálnych predpokladov, tu sa znalec domnieva, že ani jeden z rodičov nemá sklony k asociálnemu správaniu, snažia sa akceptovať bežné spoločenské konvencie... Kým rodičia bývali spoločne vnímali najmä ich vzájomné konflikty.. Teraz sa cíti zrejme spokojnejšia, no obáva sa toho, že sa situácia zmení v jej „neprospech“, preto „bojuje“ za to, aby zostala v starostlivosti matky, resp. trávila s ňou viac času... Obaja rodičia voči sebe prejavujú minimum rešpektu a to jednak pri popisovaní „minulej situácie“, ako aj v rámci aktuálnej situácie... Každý z nich má dojem, že vo vzťahu „ľahal za kratší koniec“, t.j. že mu zostal „ten druhý niečo dlhý“, čo sa potom psychologicky zrozumiteľne prejavuje aj na ich aktuálnom vzťahu, t.j. ani jeden z nich nie je schopný tomu druhému ustúpiť.. V dôsledku tohto potom nie sú ani schopní vzájomne sa rešpektovať v rodičovskej roli.. Preto znalec rodičom „intenzívne odporúča“ aspoň 10 spoločných stretnutí u príslušného odborníka, kde by sa mohli o. i. zaoberať práve týmito „nevyrovnanými „účtami“, čo by bolo užitočné najmä z hľadiska maloletého dieťaťa... Ak sa znalec snaží brať ohľad najmä na prospech maloletej, domnieva sa, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov by za aktuálnej situácie nebola pre ňu vhodná, preto znalec navrhuje, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky a s otcom by sa pravidelne stretávala.. Po pravidelných stretávaním má znalec na mysli každý druhý týždeň víkend od štvrtka popoludní do pondelka rána a každý druhý týždeň jeden, resp. dva dni s prespatím napr. zo stredy na štvrtok a pod., podľa časových možností maloletej... Okrem toho tiež počas sviatkov, prázdnin a pod., kde by sa to mohlo deliť cca na polovicu... Maloletá už SOS oboch rodičov zažila, takže vie, čo to je, resp. má o tom predstavu.. Sama túto formu starostlivosti odmieta, pričom jej dôvody sú dva. Jeden je to, že by sa musela stále sťahovať, druhým je to, že by údajne týždeň bez mamy nevydržala... Ako je zrejmé z odpovede na predchádzajúcu otázku, znalec sa rozhodol vyjsť v ústrety tomuto želaniu maloletej, pretože sa domnieva, že toto podporí jej sebavedomie...

10. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 11P/10/2018 bolo zistené, že Okresný súd Trnava rozsudkom č. k. 11P/10/2018-256 zo dňa schválil rodičovskú dohodu tak, že maloletá bola s účinnosťou od 02.02.2018 zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú Q. v celkovej výške 350,- eur mesačne s účinnosťou od 02.02.2018, otec je oprávnený stretávať sa s maloletou Q. bez prítomnosti matky počas školského roka každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hodiny do 18.30 hodiny, počas školských prázdnin každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hodiny do 19.30 hodiny, počas školského roka každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 09.00 hodiny do 20.00 hodiny a v nedeľu od 09.00 hodiny do 18.00 hodiny, počas školských prázdnin každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 09.00 hodiny do 20.00 hodiny a v nedeľu od 09.00 hodiny do 20.00 hodiny. Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste bydliska matky, s výnimkou stredy, ak bude dňom školského vyučovania, kedy si otec maloletú vyzdvihne v školskom zariadení a otec je povinný maloletú v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku.

11. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu na rozvod manželstva účastníkov konania a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Zuzane na čas po rozvode.

12. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Podľa čl. 5 veta prvá Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

14. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

15. Podľa § 23 ods. 1,2 a 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže

plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia (1). Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí (2). Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 (3).

16. Podľa § 18 Zákony o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

17. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

18. Podľa § 24 ods. 1,2,3 a 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (1). Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa (2). Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná (3). Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (4).

19. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (2).

20. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (5).

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine manželstvo je možné rozviesť len v prípade jeho kvalifikovaného rozvratu, ak už viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu,

ekonomickú, biologickú a výchovnú. Manželstvo možno rozviesť len vtedy, keď sa už žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje. Rozvrat je dostatočne trvalý vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

23. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva navrhovateľky a odporcu. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX H. F., u oboch ide o prvé manželstvo, obaja sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, posledné spoločné bydlisko mali na adrese F. X, F.. Z manželstva sa narodila maloletá Q., U.. XX.XX.XXXX.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené oba hmotnoprávne dôvody rozvodu manželstva, t. j. že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené tak, že viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Manželia spolu nežijú s tým že maloletá je v momentálne v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Účastníci spolu ani intímne nežijú. Z vyjadrení účastníkov konania je zrejmé, že už počas manželstva mali vážne názorové nezhody, čo v konečnom dôsledku vyústilo do ich rozchodu. Z vyjadrení účastníkov sú zrejmé ich úplne protichodné postoje na spoločný život, výchovu dieťaťa, starostlivosť o domácnosť. Obaja účastníci napokon potvrdili, že sú medzi nimi vážne a opakované názorové nezhody a konflikty, nevedia sa spoločne na ničom dohodnúť, ani na výchove maloletej a starostlivosti o ňu. Medzi účastníkmi je problematická vzájomná komunikácia. Z tohto všetkého je zrejmé, že odcudzenie účastníkov je vážne, dlhodobé a trvalé, obaja nakoniec uviedli, že nie je možné, aby obnovili manželské spolužitie. Navyše odporca má už v súčasnosti iný vážny vzťah, s partnerkou žije v spoločnej domácnosti v Š..

25. V konaní tak mal súd za preukázané, že v manželstve navrhovateľky a odporcu došlo z dôvodu ich rozdielnych pováh a rozdielnych názorov na spoločný život, domácnosť a výchovu maloletej k vážnemu odcudzeniu, spolužitie účastníkov viac nevytvára harmonické a trvalé životné spoločenstvo, vzhľadom na usporiadanie ich vzťahov netvorí viac rodinu, účastníci žijú už dlhšiu dobu oddelene, čím tiež deklarovali nemožnosť obnovenia manželského spolužitia. V danom prípade rozvod manželstva účastníkov konania nie je ani v rozpore ani so záujmom maloletej, nakoľko aj z predloženého znaleckého posudku vyplýva, že vzájomné nastavenie rodičov nepriaznivo vplýva na psychiku maloletej, komunikácia medzi rodičmi nefunguje ani v jej záujme, ktorá momentálne potrebuje najmä stabilné výchovné prostredie. V záujme maloletej je, aby nebola naďalej vystavovaná hádkam a nezhodám účastníkov, ale aby sa jej každý z rodičov mohol venovať v plnom rozsahu samostatne a mohla tak vyrastať v pokojnom prostredí bez negatívnych javov v spožití ich rodičov.

26. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že manželstvo neplní žiadnu zo svojich funkcií, sociálnu, ekonomickú, biologickú ani výchovnú, je vážne a dlhodobo rozvrátené a vzhľadom na vyjadrenia oboch účastníkov konania, nemožno očakávať, že dôjde k obnoveniu ich manželského spolužitia. Vo vzťahu účastníkov existuje vážny a trvalý rozvrat a ich manželstvo si viac neplní svoj účel. Navrhovateľka a odporca nežijú spolu ako rodina, nevytvárajú viac harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečovalo riadne výchovné prostredie, preto ďalšie trvanie tohto zväzku nie je ani v záujme maloletej. Súd preto považoval návrh na rozvod manželstva za odôvodnený a manželstvo účastníkov konania rozviedol. Ako príčinu rozvratu manželstva súd videl predovšetkým vážny povahový a názorový nesúlad účastníkov konania.

27. S konaním o rozvod manželstva je nevyhnutne spojené konanie o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

28. Účastníci sa najskôr na otázke zverenia maloletej nevedeli dohodnúť. Navrhovateľka počas celého konania trvala na zverení detí do svojej výlučnej starostlivosti. Odporca najskôr navrhoval striedavú osobnú starostlivosť. Obaja účastníci navzájom spochybňovali výchovnú spôsobilosť druhého rodiča. Podľa navrhovateľky odporca nie je schopný rešpektovať režim maloletej, pripravovať sa s ňou do školy. Odporca naopak spochybňoval výchovné vedenie navrhovateľky a jej „vplyv“ na maloletú. Za účelom odborného posúdenia schopnosti oboch rodičov zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti, bola vo veci ustanovený znalec PhDr. PhDr. Igor Obuch, ktorý u obidvoch rodičov zistil porovnateľne dobrý potenciál pre výchovu maloletej a tiež výchovné riziká. Predovšetkým poukazoval na to, že rodičia spolu nekomunikujú, rozišli sa v zlom, vyčítajú druhému rodičovi minulosť a správanie k maloletej,

čo u maloletej vyvoláva negatívne prežívanie a zníženie sebavedomia. Avšak vzhľadom na výsledky psychologického vyšetrenia, znalec odporučil zveriť maloletú matke a upraviť stretávanie otca. Rodičia majú rozdielne názory na príčiny rozpadu ich vzťahu a na úpravu styku s maloletou. Tieto nezhody sa zákonite premietajú do výchovnej atmosféry. Maloletá je v súčasnosti vychovávaná vo výchovnom prostredí matky, ktorá sa o ňu osobne stará, zabezpečuje jej bežné potreby, otec sa maloletej venuje tým, že zmysluplne organizuje jej voľný čas, maloletá sa teší na čas strávený s otcom. Znalec v danom prípade nepovažoval striedavú osobnú starostlivosť za vhodnú, z dôvodu, že komunikácia medzi rodičmi nefunguje ani v záujme maloletej.

29. V danom prípade dospel súd, rovnako ako znalec, na základe výsluchu účastníkov konania a osobitne maloletej, k záveru, že striedavá osobná starostlivosť nie je vhodná, čo vyplýva aj z výsluchu maloletej, bola účastníkmi vyskúšaná a neosvedčila sa. Striedavá osobná starostlivosť totiž predpokladá schopnosť rodičov navzájom spolu komunikovať o všetkých otázkach týkajúcich sa maloletých detí, ďalej schopnosť navzájom spolupracovať a tiež si v starostlivosti o maloleté deti vzájomne pomáhať. V tomto prípade však rodičia nie sú schopní spolu komunikovať ani v záujme maloletej, majú rozdielne názory na jej výchovu a starostlivosť. Rodičia nie sú schopní spolu komunikovať a dohodnúť sa na starostlivosti o maloletú. V mnohých opisoch situácií z minulosti si rodičia protirečili, obviňovali sa navzájom, nedôverovali si, ich komunikácia bola vysoko deštruktívna. Účastníci sa najskôr nedokázali dohodnúť, ani na rozšírení styku odporcu s maloletou nad rámec upravený v konaní sp. zn. 11P/10/2018. Pretože medzi rodičmi nefunguje komunikácia a kooperácia v starostlivosti o maloletú, je striedavá osobná starostlivosť o maloletú v danom prípade vylúčená, i keď by inak bola v záujme maloletej, ktorá ma k oboj rodičom rovnaký pozitívny vzťah. Súd má za to, že neschopnosť rodičov navzájom komunikovať by v prípade striedavej osobnej starostlivosti bola v neprospech maloletej, ktorá by v tom prípade bola osobou, ktorá by mala sprostredkovať komunikáciu medzi rodičmi. Zverenie detí do striedavej starostlivosti pritom nemá byť ústupkom ich vzájomnej rivalite, ale vyjadrením kvalitného a pozitívneho vzťahu rodičov k svojom deťom, to predpokladá toleranciu, vyspelosť a dobrú vôľu všetkých zúčastnených (z rozhodnutia Ústavného súdu ČR I. ÚS 48/04). Rozhodnutie o striedavej starostlivosti mal. dieťaťa by malo vychádzať z ich spoločnej vôle a dohody a schopnosti komunikovať a spolupracovať a nezapájať dieťa do svojich vzájomných rozporov. V tomto prípade rodičia jednoznačne nespupracujú, nekomunikujú a nekooperujú v záujme maloletej tak, aby bolo možné vyhovieť návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť.

30. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že v súčasnej situácii je v záujme maloletej predovšetkým zastabilizovať ich rodinné pomery, s cieľom zabezpečiť ich riadny a bezproblémový vývoj, i napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov a vytvoriť podmienky pre ich nerušenú výchovu a starostlivosť, vytvoriť maloletej pocit istoty, zázemia, bezpečia a najmä sebavedomia a to tak, aby každý z rodičov mal nielen možnosť utužovať a prehĺbovať svoj vzťah k maloletej, ale aj uplatňovať svoj výchovný vplyv bez zreteľa na prípadné osobné antipatie medzi rodičmi. Zákon pritom ukladá oboj rodičom povinnosť vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti tak, aby boli chránené najlepšie záujmy maloletého dieťaťa, s ohľadom na jeho vek, rozumovú a vôľovú vyspelosť.

31. Účastníkom sa nakoniec za asistencie právnych zástupcov, opatrovníka a súdu podarilo dospieť k čiastkovej dohode rodičov, ktorú súd vo výroku II. schválil v tom rozsahu, že maloletá na čas po rozvođe bola zverená do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Rodičia sa dohodli na styku otca s maloletou každú stredu a počas prázdnin, na výške výživného, pričom otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 420,- eur mesačne a to tak, že sumu 350,- eur ako bežné výživné sa otec zaviazal zaplatiť vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 70,- eur určenú na tvorbu úspor sa otec zaviazal zaplatiť vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred na osobitný účet maloletej. Matka sa zaviazala otcovi odovzdať kópiu výpisu z účtu maloletej vždy k 01.03., 01.06., 01.09. a 01.12. Súd dospel k záveru, že takáto úprava práv a povinností je v záujme predovšetkým maloletej, najmä vzhľadom na jej vek a doterajšiu riadnu a prevažnú starostlivosť matky.

32. Napokon predmetom konania zostala otázka úpravy styku otca s maloletou počas víkendov, účastníci konania sa na tejto otázke nevedeli vôbec dohodnúť, sporný bol začiatok, resp. ukončenie styku. Preto bolo potrebné upraviť styk otca s maloletou autoritatívnym rozhodnutím súdu. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že komunikácia rodičov nefunguje, preto bolo potrebné upraviť styk otca s maloletou a to takým spôsobom, aby tento získal adekvátny časový priestor pre rozvoj svojho vzťahu

s maloletou a aby mal tiež možnosť uplatniť svoje výchovné pôsobenie na maloletú. Súd pri úprave styku zohľadnil tiež aktuálne prebiehajúci model, ako aj stanoviská a vyjadrenia oboch rodičov, maloletej, stanovisko znalca a kolízneho opatrovníka. Určujúcim pri úprave tohto „víkendového“ styku však boli predovšetkým záujmy maloletej, jej potreby a povinnosti, keď maloletá je už školopovinná, potrebuje sa pripravovať na vyučovanie, pričom má svoje záľuby a krúžky. Súd preto vo výroku III. upravil styk otca s maloletou každý nepárny víkend od piatka od 14:00 hod do pondelka do 08:00 hod, s tým, že prevzatie a odovzdanie maloletej bude v školskom zariadení, resp. v mieste bydliska matky, kedy si otec maloletú prevezme v školskom zariadení, resp. v mieste bydliska matky. Súd zvolil túto formuláciu pre prípad, že maloletá sa v daný deň nebude nachádzať v škole (z dôvodov ako sviatok, riaditeľské voľno, prázdniny neupravené vo výroku II. /polročné, jesenné/, chrípkové, „uhofné“ prázdniny, návšteva lekára, športového alebo kultúrneho podujatia, ochorenie maloletej nevyklučujúce styk maloletej s otcom a jej prípadný odvoz, a pod.), pretože tak ako zákon, ani rozsudok súdu nemôže predvídať všetky situácie, ktoré sa v živote maloletej môžu vyskytnúť. Otec argumentoval tým, že stretávanie otca s maloletou od štvrtka je plne v súlade s výsledkom znaleckého dokazovania, prípravou na vyučovanie, vo štvrtok sa s ňou otec môže učiť v čase medzi skončením vyučovania a začatím tanečnej, matka oponovala tým, že maloletá končí tanečný krúžok vo štvrtok o 18:45 hod, s tým, že kým sa prezlečie je schopná opustiť tento krúžok o 19:00 hod. Následne by s otcom cestovala do Š., čo je podľa tvrdenia otca minimálne 40 minút, pričom v rannej zápche je to viac, takto by prišla do Š. najskôr o 19:45 vo štvrtok, pričom ráno by znovu cestovala minimálne 50 minút až hodinu, čo nie je v záujme dieťaťa, cestovanie vo štvrtok večer v pomerne neskorej hodine a znovu ráno do školy je pre 10-ročné dieťa neprimerané a nadmerne vyčerpávajúce, s čím sa súd v plnom rozsahu stotožnil a ustálil, že uvedené by síce bolo v súlade so záujmom otca, no bolo by v rozpore so záujmom maloletej. Podľa názoru súdu postačuje, že maloletá bude cestovať do školy zo Š.U. každý páry pondelok, teda dvakrát mesačne, a tomuto režimu je možné sa prispôbiť („aby maloletá zažívala s otcom aj takéto situácie, ktoré patria do každodenného života“). Ak by to malo byť v podstate každý týždeň (nepárny štvrtok, páry pondelok), mohlo by to pre maloletú predstavovať zbytočnú záťaž, ktorú nie je nevyhnutné, aby podstúpila. Znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý súd síce posudzuje aj jednotlivo (argumentácia otca, že „stretávanie sa otca s maloletou od štvrtka je plne v súlade s výsledkom znaleckého dokazovania“), ale aj vo vzájomnej súvislosti s ďalšími skutočnosťami, pretože starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v danom prípade na záľuby a potrebu prípravy na vyučovanie. Zo znaleckého posudku nevyplýva, že by sa znalec touto otázkou zaoberal, preto sa s ňou musel vysporiadať súd. Príprava maloletej s otcom na vyučovanie v čase medzi skončením vyučovania a začatím tanečnej síce nie je vylúčené, ale nepraktické, cestovanie a vstávanie do školy o hodinu skôr každý druhý štvrtok (zohľadňujúc vstávanie každý druhý pondelok) môže byť pre maloletú náročné až únavné. V konečnom dôsledku je to nepraktické aj pre otca, ktorý pracuje v R. a býva v Š.. Súd rešpektuje pranie otca, aby sa s maloletou pripravoval na vyučovanie, pričom práve vo štvrtky sa to zdá nepravdepodobné, keď po tak neskorom príchode z tanečnej by sa mala podľa názoru súdu venovať už len odpočinku. Otcovi zostáva zachované právo pripravovať sa s maloletou na vyučovanie každú stredu od 15:00 hod do 18:30 hod, počas víkendu od piatku do nedele (a to prípadne aj so synom otcovej partnerky). Maloletá by navyše musela mať pripravené všetky potrebné veci na víkend s otcom a pondelok v škole, vrátane učebníc a pomôcok na tanečnú, prakticky už od stredy, čo môže takisto predstavovať záťaž v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Otec bude mať k dispozícii celý víkend s maloletou, polovicu prázdnin, čo bude zahŕňať aj potrebnú prípravu maloletej do školy (napr. na pondelkové vyučovanie). Súd nemal za to, že je v záujme maloletej upravovať tento styk už od štvrtka, lebo by sa tým zbytočne narušil harmonogram a režim maloletej počas pracovného týždňa, ktorá opísala, ako vyzerá jej bežný deň, kedy je prvoradá predovšetkým plnenie si školských povinností. Deti potrebujú stabilný, zbytočne nezaťažujúci, režim, na ktorý sa môžu spoľahnúť, úprava styku už od štvrtku by maloletú zbytočne vyrušovala. Súd dáva do pozornosti, že úprava styku otca s maloletou počas prázdnin je rovnocenná a pokiaľ ide o bežný týždeň a víkend, poukazuje na názor Krajského súdu v Trnave vyjadrený v rozsudku sp. zn. 9CoP/16/2016, podľa ktorého pre rovnocenné trávenie voľného času s každým z rodičov sa upravuje styk tak, aby každý z rodičov bol s dieťaťom počas jedného celého víkendu...keďže inak trávi väčšinu dňa v školskom zariadení, prípadne sa zúčastňuje svojich mimoškolských aktivít. Súd má za to, že takáto úprava styku bude nielen na prospech maloletej, ale prispeje tiež k zlepšeniu komunikácie rodičov a elimináciu hádok, pretože nebude dôvod, aby medzi nimi vznikali spory o (ne)prípravenosti maloletej na vyučovanie alebo možných príčin jej „únavy“ a v konečnom dôsledku vyjadruje aj pranie maloletej, že „s otcom by napríklad išla v piatok do kina a prespala by u neho až do nedele“, zohľadňujúc tak jednu z hlavných zásad Civilného mimosporového poriadku, že ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne (§ 38). Uvedené odporúčal aj

znalec z dôvodu, že to podporí sebavedomie maloletej, ktoré je znížené v dôsledku správania rodičov, ktorí spolu nekomunikujú, rozišli sa v zlom, vyčítajú druhému rodičovi minulosť a správanie k maloletej. U starších detí, ktoré sú už schopné formulovať svoje prania a predstavy o ďalšom spolužití s rodičmi, treba prihliadnuť predovšetkým na ich prania, najmä ak korešpondujú so záverom zisteným dokazovaním (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25 CoP/6/2016). Maloletá preferuje pevné stanovenie času stráveného s oboma rodičmi podľa pravidiel, aby sa nehádali, pričom preferovala starostlivosť matky s trávením času aj s otcom. Súd prihliadol na vek maloletej a schopnosť vyjadriť svoj názor.

33. Je striktné individuálne, aké sú potreby toho ktorého dieťaťa a aký formát starostlivosti je preň ten najlepší. Stanovená úprava styku uskutočnená súdnym rozhodnutím vedie ku garancii práva rodiča na styk s maloletým dieťaťom, keď k dohode rodičov ohľadom otázky styku nedošlo, neznamená to však, že rodičia nad upravený rozsah stretávania sa rodiča s dieťaťom si nebudú môcť vyriešiť i mimo súdom stanoveného styku konkrétnu situáciu ohľadom styku rodiča s maloletým dieťaťom, to znamená, že styk sa môže realizovať aj v širšom rozsahu, ako je garantované súdnym rozhodnutím (rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9CoP/57/2015). Súd dáva do pozornosti, že je nutné si uvedomiť, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa, hoci ukončili partnerský vzťah a spolužitie v spoločnej domácnosti, pričom by mali mať sústavne na zreteli nie to, čo je vhodné alebo výhodné pre nich samých, ale čo je najlepšie pre rozvoj dieťaťa z dlhodobého hľadiska a jeho vývinových potrieb. Súd upravil právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, dbal najmä na záujem maloletej, vyšiel v ústrety matke, ktorá navrhovala zverenie do svojej starostlivosti, keď schválil dohodu rodičov a takisto aj otcovi, ktorý má garantovanú pomerne širokú a nadštandardnú úpravu styku (každú stredu a víkend až do pondelka) a rovnocennú úpravu prázdnin.

34. O nároku na náhradu trov konania štátu súd rozhodol vo výroku V. a VI. tak, že matka aj otec sú povinní nahradiť trovy konania štátu každý vo výške 88,04 eur na účet tunajšieho súdu, a to do 15 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia, keď v konaní vznikli trovy štátu v podobe znalečného. Trovy štátu s účinnosťou do 30.06.2016 upravovalo ustanovenie § 148 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 zrušený s tým, že ho nahradil nový procesný poriadok, zákon č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý trovy štátu neupravuje. Súd preto, rozhodujúc o trovách štátu, rozhodol podľa čl. 4 ods. 1 CSP (analogia legis) v spojení s § 57 CMP. Náklady na znalečné PhDr. Igora Obucha predstavujú sumu 976,08 eur, navrhovateľka aj odporca zaplatili preddavky vo výške 400,- eur, spolu 800,-, zostáva zaplatiť 176,08 eur, polovica predstavuje sumu 88,04 eur. Vzhľadom na to, že priebehu konania bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie ohľadom skutočností uvedených navrhovateľkou a odporcom a ohľadom podstatnej otázky zverenia maloletej do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, resp. vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti, súd má za to, že znalecké dokazovanie bolo vykonané v záujme oboch rodičov, preto je spravodlivé, aby obaja uhradili trovy znaleckého dokazovania každý v jednej polovici (t. j. v sume 488,08 eur). Keďže navrhovateľka aj odporca zložili preddavok v sume 400,- eur, súd im uložil zaplatiť Okresnému súdu Trnava, titulom náhrady trov konania štátu sumu 88,04 eur. Rodičia sa podrobili psychologickému poradenstvu na RPPS ÚPSVaR Trnava, no neúspešne, k uzavretiu rodičovskej dohody neprišlo, a tak bolo v záujme oboch rodičov a najmä maloletej, aby bol do konania prizvaný znalec z odboru psychológia, nakoľko pre zistenie, či je v najlepšom záujme maloleteho dieťaťa jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, alebo jeho zverenie do výlučnej osobnej starostlivosti matky, do otázok na znalca súd zahrnul aj otázky položené zo strany oboch účastníkov konania. Matka nesúhlasila, aby aj ona znášala trovy znalečného, keď tento dôkaz nenavrhol, no súd je názoru, že znalecké dokazovanie bolo vykonané v záujme maloletej, na základe rodičovskej zodpovednosti bolo v konečnom dôsledku aj „v prospech matky“, keď znaleckým dokazovaním sa potvrdilo, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov nie je pre maloletú vhodná.

35. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP keď vo výroku IV. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava s výnimkou výroku II. rozsudku, proti ktorému nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.) a ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia súdom.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.